

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTII DESPRE

MIHAI VITEAZUL

Cine a fost Mihai Viteazul?

Respect pentru oameni și cărți

DE REȚINUT

Mihai Viteazul a fost domnitorul Țării Românești, primul care a reușit să unească cele trei Țări Române.

Mihai Vodă Viteazul a rămas în memoria poporului român devenind de-a lungul anilor simbolul luptei pentru libertate și independență.

A fost numit „Viteazul” pentru că:

a avut curajul, în calitate de domn al unei țări nu prea mari să înfrunte forța uriașă a Imperiului Otoman, care în acele vremuri reprezenta o mare amenințare pentru toți cei din jur;

a avut tăria să țină piept și celorlalți „vecini binevoitori”: ungurii, polonezii, tătarii și rușii.

VOI CE CREDEȚI?

Mihai Viteazul a fost ...

- a) conducătorul primei revolte antiotomane;
- b) conducătorul primei bătălii cu tătarii;
- c) conducătorul primei bătălii cu grecii;
- d) conducătorul ultimei revolte antiotomane.

Mihai Viteazul s-a născut în anul 1558, într-o localitate, azi dispărută, situată la vărsarea Ialomiței în Dunăre.

A fost fiul domnitorului Pătrașcu cel Bun, din marea dinastie a Basarabilor, acesta având ca străbun pe Mircea cel Bătrân. Mama sa, o văduvă frumoasă și bogată se trăgea din celebra familie a Cantacuzinilor.

Era sora lui Iane Epirotul, care a ajuns ban al Olteniei și o persoană foarte influentă.

La vârsta de 26 de ani, Mihai se căsătorește cu Stanca, nepoata Marelui Ban al Olteniei. Are cu aceasta doi copii: pe Niculae, cunoscut și ca Niculae Pătrașcu și pe Florica.

Mihai știa să scrie și să citească în limba română, turcă și greacă. A învățat multe de la unchiul său, Iane, pe lângă care și-a început cariera de boier.

Ca fiu al lui Pătrașcu cel Bun, Mihai era fratele lui Petru Cercel.

VOI CE CREDEȚI?

Al cui domnitor a fost Pătrașcu cel Bun, între anii 1553-1557?

- a) al Moldovei;
- b) al Țării Românești;
- c) al Transilvaniei;
- d) al Austriei.

Petru Cercel a fost domnitor, umanist, poet, cunoscător de limbi străine și oaspete atât al Curților princiare italiene cât și al celei franceze, unde domnea Henric al III-lea de Valois.

Dar în Sfatul domnesc al lui Petru Cercel, Mihai nu apare.

Faptul că s-a căsătorit cu Stanca, fiica banului Dobromir (decapitat din porunca lui Petru Cercel) i-a motivat pe istorici să creadă că Mihai a fost ostil fratelui său. Și nu ar fi singurul argument.

Mihai deține funcții doar în Sfatul rivalului lui Petru Cercel, Mihnea Turcitul (numit astfel pentru că trecuse la religia mahomedană). Acesta l-a alungat de pe tron pe Petru Cercel și a obținut de la Poarta Otomană, în schimbul unor mari sume de bani, întemnițarea și uciderea sa.

DE REȚINUT

Sub domnia lui Mihnea, Mihai a îndeplinit o serie de dregătorii cum ar fi cea de *vel (mare) stolnic*, *vel postelnic*, *vel agă* și *vel ban*.

În tot acest timp, până în anul 1592, Mihai a fost protejat de unchiul său, Iane, mare ban al Craiovei.

Iane, grec de origine, originar din Epir locuia mai mult la Constantinopol, unde desfășura afaceri, fiind în legături strânse cu bancherii din Compania Levantului. Acest amănunt a stârnit bănuiala potrivit căreia Mihai ar fi fost de fapt fiul nelegitim al lui Iane.

Cronica numită *Istoriile Țării Românești* ne informează că, în absența unchiului său, Mihai deținea funcția de ispravnic al Craiovei sau ban de Mehedinți.

DE REȚINUT

În secolul al XVI-lea, negustorii greci au pătruns în Țările Române, obținând dregătorii și ridicându-se pe aceeași treaptă cu boierii români.

Negustorii greci erau cunoscuți prin dibăcia lor în mânăuirea banilor, dar și prin diplomația bine-cunoscută combinată cu viclenia proverbială, încă din Antichitate. Poetul roman Vergilius scria în epopeea *Eneida*: „Teme-te de greci chiar și când aduc daruri”.

Libris

Procesul acesta va continua în secolul al XVII-lea și va fi cauza unei revolte a boierimii, care îl va instala ca domnitor pe Matei Basarab, unul dintre dregătorii lui Mihai Viteazul.

Fie că ne place fie că nu, Mihai Viteazul și-a datorat atât cariera administrativă cât și domnia, banilor și protecției unui asemenea grec, Iane, ajuns, iată în cea mai înaltă funcție sau dregătorie din Sfatul domnesc... cea de ban al Craiovei sau Olteniei!

Cum a ajuns Mihai Viteazul domn?

În anul 1592, după scurta domnie a lui Ștefan Surdul, scaunul Țării Românești a fost ocupat de către Alexandru zis cel Rău, un aventurier obscur, crud și lacom, care a devenit iute urât de către popor și boieri. Acesta pusese biruri uriașe, trimitea cantități mari de merinde și multe cirezi de vite spre Imperiu Otoman și mărise tributul pentru a-și susține războiul cu Imperiul austriac.

Noul domn schimbase componența Sfatului domnesc (în care numise oameni noi, cei mai mulți greci),
6 înlăturându-l pe Iane din funcția de ban al Olteniei.

Aceste schimbări au provocat mai multe comploturi soldate cu execuții sângeroase.

Mihai, ca nepot al lui Iane, era și el vizat. Mai mult, cumnatul său, Dragomir, fratele Stancăi, era în relații rele cu sora sa, de când încercase să îi cotopească moșia. Acum, Dragomir era mare postelnic al lui Alexandru-Vodă.

DE RETINUT

Urmările acestei situații s-au văzut curând. Prinzând firul unui nou complot condus de Mihai, Alexandru Vodă și-a trimis ostașii și aprozii să-l aducă prins la București pe ispravnicul Craiovei.

Legenda spune că Mihai a fost arestat și condamnat la moarte, dar călăul, impresionat de chipul său falnic, a scăpat securea din mână, iar boierii au obținut de la domn iertarea lui. Dar cronicile o contrazic ținând seama de un hrisov al lui

Mihai în care acesta vorbește despre „pribegia de la Craiova”.

Așadar, însoțit de boieri ca Stroe Buzescu și comisul Radu Florescu, Mihai a reușit să fugă, ajungând la Constantinopol (Istanbul) numit și Țarigrad, capitala Imperiului Otoman.